FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT GEORGES COSMAS

fremsat den 16. marts 2000 *

Indhold

I — Indledning I-8152

II — Fællesskabsretten I-8152

III — De faktiske omstændigheder I-8156

IV — Sagens behandling for Retten i Første Instans I-8159

V — Sagens behandling for Domstolen I-8160

A — Spørgsmålet om, hvorvidt PEM's og chambre syndicale's svarskrift kan antages til realitetsbehandling I-8160

B — Parternes påstande I-8161

VI — Kontraappellen: formaliteten I-8161

A — De rejste spørgsmål I-8161

B — Extramet I-dommen og formalitetsspørgsmålet I-8162

VII — Anbringenderne I-8164

A — Det første anbringende I-8164

1) Første led af det første anbringende: forpligtelsen til at efterkomme Domstolens annullationsdom I-8164

a) Formaliteten I-8164

b) Realiteten I-8165

2) Andet led af det første anbringende: tilsidesættelse af grundforordningens artikel 7, stk. 1 og 9, og artikel 14 ..... I-8167

B — Andet anbringende: tilsidesættelse af det grundlæggende princip om overholdelse af retten til kontradiktion og af grundforordningens artikel 7, stk. 4 I-8170

1) Første led af det andet anbringende: Den forsinkede tilsendelse af det notat, PEM havde indleveret den 1. juli 1992 ..... I-8171

a) Formaliteten I-8171

b) Realiteten I-8171

2) Andet led af det andet anbringende: konstaterede uregelmæssigheder vedrørende adgangen til aktindsigt I-8173

VIII — Sagens omkostninger I-8174

IX — Forslag til afgørelse I-8175

* — Originalsprog: græsk.

I — Indledning

1. Med det foreliggende appelskrift har selskabet Industrie des poudres sphériques (herefter »IPS«) iværksat appel af dommen afsagt af Retten i Første Instans den 15. oktober 1998 i sag T-2/95, IPS mod Rådet [1]. Domstolen skal i denne sag undersøge følgerne af de domme, den afsagde i sag C-358/89, Extramet Industrie mod Rådet [2], ved hvilke Domstolen for det første antog den sag til realitetsbehandling, som importøren havde anlagt mod Rådets forordning (EØF) nr. 2808/89 af 18. september 1989 om indførelse af en endelig antidumpingtold på importen af calciummetal med oprindelse i Den Kinesiske Folkerepublik og Sovjetunionen [3], som pålagde det pågældende produkt en antidumpingtold (Extramet I-dommen), og for det andet annullerede denne forordning (Extramet II-dommen).

2. Efter annullationen af forordning nr. 2808/89 genoptog Kommissionen antidumpingundersøgelsen vedrørende det samme produkt, og Rådet udstedte forordning (EF) nr. 2557/94 af 19. oktober 1994 om indførelse af en endelig antidumpingtold på importen af calciummetal med oprindelse i Den Kinesiske Folkerepublik og Rusland (herefter »den anfægtede forordning«) [4]. IPS, tidligere Extramet Industrie, anlagde sag vedrørende denne forordning. I den appellerede dom antog Retten i Første Instans sagen til realitetsbehandling, men frifandt Kommissionen.

3. I den foreliggende sag rejses to grundlæggende problemstillinger. For det første spørgsmålet om, hvorvidt IPS' appel kan antages til realitetsbehandling, og dernæst om, hvorvidt Kommissionen, da den genoptog antidumpingundersøgelsen, efterkom Extramet II-dommen og Rådets forordning (EØF) nr. 2423/88 af 11. juli 1988 om beskyttelse mod dumpingimport eller subsidieret import fra lande, der ikke er medlemmer af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab [5] (herefter »grundforordningen«).

II — Fællesskabsretten

4. Grundforordningen fastlægger reglerne for beskyttelse mod dumpingimport eller subsidieret import fra lande, der ikke er medlemmer af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, som det endnu hed, dengang forordningen blev udstedt. Af dens bestemmelser fremgår det, at antidumpingproceduren omfatter en række faser, herunder undersøgelsesfasen. Inden for ram-

1 — Sml. II, s. 3939.

2 — Dom af 16.5.1991, Sml. I, s. 2501 (herefter »Extramet I-dommen«) og af 11.6.1992, Sml. I, s. 3813 (herefter »Extramet II-dommen«).

3 — EFT L 271, s. 1.

4 — EFT L 270, s. 27.

5 — EFT L 209, s. 1. Disse spørgsmål reguleres nu i Rådets forordning (EF) nr. 384/96 af 22.12.1995 om beskyttelse mod dumpingimport fra lande, der ikke er medlemmer af Det Europæiske Fællesskab (EFT 1996 L 56, s. 1).

merne af det samme forløb kan der foretages en eller flere undersøgelser.

5. Artikel 7 indeholder bestemmelserne for »iværksættelse og videreførelse af undersøgelsen«. I stk. 1 bestemmes:

»1. Bliver det efter konsultationer klart, at der foreligger tilstrækkelige beviser til at berettige iværksættelsen af en procedure, skal Kommissionen omgående:

a) give meddelelse om iværksættelsen af en procedure i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*; i denne meddelelse oplyses det, hvilken vare og hvilke lande der er tale om, der gives et sammendrag af de modtagne oplysninger, og det fastsættes, at alle relevante oplysninger skal meddeles Kommissionen; endvidere fastsættes den frist, inden for hvilken de berørte parter kan give deres mening til kende skriftligt og kan anmode om at blive hørt mundtligt af Kommissionen i henhold til stk. 5

b) underrette de eksportører og importører, som Kommissionen ved er berørte heraf, samt repræsentanter for eksportlandet og klagerne

c) indlede undersøgelsen på fællesskabsniveau i samarbejde med medlemsstaterne; en sådan undersøgelse omfatter både dumping eller subsidiering og den deraf følgende skade og gennemføres i overensstemmelse med stk. 2 til 8; undersøgelsen vedrørende dumping eller subsidiering omfatter normalt en periode på mindst seks måneder umiddelbart forud for iværksættelse af proceduren.«

6. Grundforordningens artikel 7, stk. 4, bestemmer:

»a) Klageren og de importører og eksportører, der vides berørt, samt repræsentanterne for eksportlandet kan få kendskab til alle de oplysninger, som de parter, der er berørt af en undersøgelse, har stillet til rådighed for Kommissionen, undtagen interne dokumenter udarbejdet af myndighederne i Fællesskabet eller dets medlemsstater, forudsat at disse oplysninger har betydning for varetagelsen af deres interesser og ikke er fortrolige i henhold til artikel 8, og forudsat at Kommissionen anvender dem i undersøgelsen. Med henblik herpå indgiver de pågældende en skriftlig anmodning til Kommissionen med angivelse af de oplysninger, der ønskes.

b) Eksportører og importører af den vare, der er omfattet af undersøgelsen, og, såfremt der er tale om subsidier, repræsentanter for oprindelseslandet, kan anmode om at blive underrettet om de vigtigste kendsgerninger og betragtninger, på grundlag af hvilke det påtænkes at anbefale pålæggelse af endelig told eller endeligt at opkræve beløb, for hvilke der er stillet sikkerhed i form af midlertidig told.

c) i) Anmodninger om oplysninger i henhold til litra b):

aa) indsendes skriftligt til Kommissionen

bb) skal indeholde en præcisering af de særlige punkter, om hvilke der søges oplysninger

cc) i de tilfælde, hvor der er pålagt en midlertidig told, være modtaget senest en måned efter offentliggørelsen af en sådan tolds indførelse.

ii) Oplysningerne kan gives enten mundtligt eller skriftligt, afhængigt af hvad Kommissionen skønner hensigtsmæssigt. De foregriber ikke senere afgørelse, som Kommissionen eller Rådet måtte træffe. Fortrolige oplysninger behandles i overensstemmelse med artikel 8.

iii) Oplysningerne skal normalt gives senest 15 dage, inden Kommissionen forelægger et forslag om endelige foranstaltninger i henhold til artikel 12. Bemærkninger, der fremsættes, efter at oplysningerne er givet, tages kun i betragtning, såfremt de er modtaget inden for en periode, som Kommissionen fastsætter i hvert enkelt tilfælde, og som skal være på mindst ti dage, idet der tages passende hensyn til sagens hastende karakter.«

7. Artikel 7, stk. 9, bestemmer desuden:

»a) En undersøgelse indstilles enten ved, at den afsluttes, eller ved at der træffes endelige foranstaltninger. Den indstilles normalt inden for en frist på et år efter procedurens iværksættelse.

b) En procedure indstilles enten ved, at undersøgelsen afsluttes uden indførelse af told og uden accept af tilsagn eller ved ophør eller ophævelse af told eller

ved udløb af tilsagn i henhold til artikel 14 eller 15.«

8. Grundforordningens artikel 8, der har overskriften »Fortrolighed«, bestemmer i stk. 1-4:

»1. De i medfør af denne forordning modtagne oplysninger kan kun anvendes til det formål, til hvilket de er indhentet.

2. a) Hverken Rådet, Kommissionen, medlemsstaterne eller personer i disses tjeneste må videregive oplysninger, som de har modtaget i medfør af denne forordning, og som på anmodning af den part, der har givet oplysningerne, skal behandles som fortrolige, medmindre denne part har givet særlig tilladelse hertil.

b) Ved enhver anmodning om fortrolig behandling angives det, hvorfor oplysningerne er fortrolige, og der vedlægges et ikke-fortroligt sammendrag af sådanne oplysninger eller en begrundelse for, at et sammendrag af oplysningerne ikke kan tilvejebringes.

3. I almindelighed betragtes oplysninger som fortrolige, når videregivelsen heraf vil kunne være til væsentlig skade for den, der har givet eller er kilde til sådanne oplysninger.

4. Viser det sig imidlertid, at en anmodning om fortrolig behandling ikke er berettiget, og at den, der giver oplysningerne, hverken er villig til at offentliggøre oplysningerne eller at tillade, at de offentliggøres i store træk eller i forkortet form, kan disse oplysninger lades ude af betragtning.

Oplysningerne kan også lades ude af betragtning, såfremt en sådan anmodning er berettiget og såfremt den, der giver oplysningerne, ikke er villig til at fremsende et ikke-fortroligt sammendrag, under forudsætning af at et sådant sammendrag af oplysningerne kan tilvejebringes.«

9. Derudover fastsætter artikel 14, der har overskriften »Fornyet undersøgelse«, følgende:

»1. Forordningerne om pålæggelse af antidumping- eller udligningstold samt afgørelserne om godtagelse af tilsagn tages om fornødent helt eller delvis op til fornyet undersøgelse.

En sådan undersøgelse iværksættes enten på en medlemsstats anmodning eller på Kommissionens initiativ. En fornyet undersøgelse finder ligeledes sted, såfremt en af de berørte parter anmoder herom og fremlægger beviser for en ændring i omstændighederne, der er tilstrækkelige til at begrunde nødvendigheden af en sådan fornyet undersøgelse, dog under forudsætning af, at der er forløbet mindst et år, efter at undersøgelsen er indstillet. Sådanne anmodninger rettes til Kommissionen, som underretter medlemsstaterne herom.

2. Bliver det efter konsultationer klart, at en fornyet undersøgelse er påkrævet, genoptages undersøgelsen i overensstemmelse med artikel 7, såfremt omstændighederne kræver det. En sådan genoptagelse påvirker ikke i sig selv de gældende foranstaltninger.

3. Når det i henhold til den fornyede undersøgelse, som foretages med eller uden genoptagelse af den tidligere undersøgelse, findes påkrævet, ændres, tilbagekaldes eller ophæves foranstaltningerne af den fællesskabsinstitution, der er ansvarlig for deres indførelse...«

III — De faktiske omstændigheder

10. I den appellerede dom lagde Retten følgende faktiske omstændigheder til grund (præmis 15-29).

11. IPS er en virksomhed beliggende i Annemasse (Frankrig), som er specialiseret i fremstilling af granuleret calciummetal i form af granulat af reaktive metaller på grundlag af calciummetal [6].

12. Calciummetal [7] fremstilles i fem lande: Frankrig (af selskabet Péchiney électrométallurgie, herefter »PEM«), Kina, Rusland, Canada og USA.

13. Med henblik på at opnå forsyninger af calciummetal henvendte IPS sig oprindeligt til en fællesskabsproducent, nemlig først til Société électrométallurgique du Planet og derefter, efter denne virksomheds fusion i 1985 med det franske selskab PEM, til sidstnævnte. IPS indførte endvidere råt calciummetal fra Folkerepublikken Kina og Sovjetunionen.

14. I juli 1987 indgav den franske brancheforening Chambre syndicale de l'électrométallurgie et de l'électrochimie (herefter

6 — Selskabet oprettedes i 1982 efter opfindelsen i 1980 af en granuleringsmetode.

7 — Råt calciummetal er et kemisk produkt, der fremstilles enten af calciumoxid (kalk) eller af calciumchlorid i klumper eller flis. Produktet anvendes hovedsageligt i metalindustrien.

»chambre syndicale«) på vegne af PEM en klage til Kommissionen med anmodning om, at der blev taget antidumpingforholdsregler over for import af calciummetal med oprindelse i Folkerepublikken Kina og Sovjetunionen.

15. Den 26. januar 1988 indledte Kommissionen en antidumpingprocedure i henhold til Rådets dengang gældende forordning (EØF) nr. 2176/84 af 23. juli 1984 om beskyttelse mod dumpingimport eller subsidieret import fra lande, der ikke er medlemmer af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab [8].

16. Ved forordning (EØF) nr. 707/89 [9] pålagde Kommissionen derefter det pågældende produkt en midlertidig antidumpingtold på 10,7%.

17. Efter en forlængelse af den midlertidige antidumpingtold pålagde Rådet ved forordning nr. 2808/89 [10] det pågældende produkt en endelig antidumpingtold på 21,8% og på 22%.

18. Den 27. november 1989 anlagde IPS, der på det tidspunkt hed Extramet Industrie SA, sag ved Domstolen med påstand om annullation af denne forordning.

19. Ved dom af 16. maj 1991, Extramet I [11], antog Domstolen sagen til realitetsbehandling. Med dommen af 11. juni 1992, Extramet II [12], annullerede Domstolen derefter forordning nr. 2808/89 under henvisning til, at fællesskabsinstitutionerne dels reelt ikke havde undersøgt, om fællesskabsproducenten af det i forordningen omhandlede produkt, dvs. PEM, ikke ved sin salgsnægtelse selv havde bidraget til skaden, dels ikke havde godtgjort, at den skade, der antoges at foreligge, ikke skyldtes de af sagsøgeren anførte faktorer, hvorfor fællesskabsinstitutionerne ikke havde fastslået skaden på korrekt vis.

20. Ved afgørelse af 31. marts 1992 fastslog det franske konkurrenceråd, at PEM var ansvarlig for det misbrug af dominerende stilling, som Société électrométallurgique du Planet (SEMP) — et selskab, som PEM havde overtaget i december 1985 — havde gjort sig skyldig i mellem oktober 1982 og slutningen af 1984. Med dom af 14. januar 1993 stadfæstede Cour d'appel de Paris denne afgørelse.

8 — EFT L 201, s. 1.

9 — Forordning af 17.3.1989 om indførelse af en midlertidig antidumpingtold på importen af calciummetal med oprindelse i Den Kinesiske Folkerepublik og Sovjetunionen (EFT L 78, s. 10).

10 — Jf. fodnote 3.

11 — Jf. fodnote 2.

12 — Jf. fodnote 2.

21. Efter Extramet II-dommen fremsendte PEM den 1. juli 1992 en redegørelse til Kommissionen til støtte for en genoptagelse af undersøgelsen og et teknisk notat vedrørende bedømmelsen af den skade, fællesskabsindustrien havde lidt.

22. Idet Kommissionen var af den opfattelse, at undersøgelsen skulle »genoptages de jure«, opfordrede den ved skrivelse af 17. juli 1992 IPS til at fremkomme med bemærkninger til bedømmelsen af den skade, fællesskabsindustrien havde lidt. I samme skrivelse præciserede Kommissionen, at den havde anmodet PEM om at fremkomme med bemærkninger vedrørende samme spørgsmål.

23. Ved skrivelse af 14. august 1992 bestred IPS rigtigheden af Kommissionens fortolkning vedrørende den retlige mulighed for at genoptage undersøgelsen. IPS anmodede om, at en formelig beslutning, der kunne gøres til genstand for et søgsmål, blev tilstillet virksomheden.

24. Ved skrivelse af 21. august 1992 fastholdt IPS denne anmodning.

25. Den 14. oktober 1992 modtog IPS fra Kommissionen det notat vedrørende bedømmelsen af skaden, som PEM havde tilstillet Kommissionen den 1. juli 1992.

26. Den 14. november 1992 offentliggjorde Kommissionen en meddelelse om antidumpingproceduren vedrørende import af calciummetal med oprindelse i Kina og Rusland.

27. Ved skrivelse af 18. november 1992 oplyste Kommissionen IPS om offentliggørelsen af meddelelsen og anmodede IPS om at tilbagesende spørgeskemaerne inden for en frist på 30 dage. Kommissionen anførte, at den nye undersøgelsesperiode gik fra den 1. juli 1991 til den 31. oktober 1992.

28. Ved skrivelse af 23. december 1992 forelagde IPS Kommissionen sine bemærkninger til PEM's notat af 1. juli 1992 vedrørende bedømmelsen af skaden.

29. Ved skrivelse af 29. juli 1993 anmodede Kommissionen IPS om at give Kommissionen underretning om samtlige forhold til belysning af sagen, navnlig for så vidt angik spørgsmålet om skaden. Ved skrivelse af 12. august 1993 svarede IPS, at selskabet ikke kunne bidrage med nye oplysninger vedrørende dette spørgsmål, idet situationen næppe havde udviklet sig siden IPS' skrivelse af 23. december 1992.

30. Den 21. april 1994 vedtog Kommissionen forordning (EF) nr. 892/94 om indførelse af en midlertidig antidumpingtold på importen af calciummetal med oprin-

delse i Den Kinesiske Folkerepublik og Rusland [13] (herefter »den midlertidige forordning«) [14].

31. Den 31. maj 1994 fremkom IPS med sine bemærkninger til den midlertidige forordning, hvori IPS tog talrige forbehold over for denne. Kommissionen svarede på disse bemærkninger ved skrivelse af 14. juni 1994.

32. Den 11. august 1994 gav Kommissionen IPS meddelelse om de vigtigste kendsgerninger og betragtninger, som gav anledning til, at den overvejede at foreslå, at der blev pålagt importen af calciummetal med oprindelse i Kina og Rusland en endelig antidumpingtold.

33. Den 19. oktober 1994 vedtog Rådet i henhold til Kommissionens forslag den anfægtede forordning om indførelse af en endelig antidumpingtold på importen af calciummetal med oprindelse i Den Kinesiske Folkerepublik og Rusland [15].

13 — EFT L 104, s. 5.

14 — Den pålagte told beløb sig til 2 074 ECU pr. ton calciummetal med oprindelse i Kina og 2 120 ECU pr. ton calciummetal med oprindelse i Rusland.

15 — Den pålagte told blev fastholdt på samme niveau som det, der var fastsat ved den midlertidige forordning. Rådet bekræftede endvidere den antidumpingtold, der var indført ved den midlertidige forordning.

IV — Sagens behandling for Retten i Første Instans

34. Den 9. januar 1995 anlagde IPS sag ved Retten med påstand om annullation af den anfægtede forordning, subsidiært med påstand om, at det blev fastslået, at den anfægtede forordning ikke kunne gøres gældende over for IPS. IPS nedlagde desuden påstand om, at Rådet tilpligtedes at betale sagens omkostninger.

35. Rådet nedlagde påstand om frifindelse og om, at IPS tilpligtedes at betale sagens omkostninger.

36. Kommissionen, PEM og chambre syndicale nedlagde i deres interventionsprocesskrifter påstand om frifindelse og om, at IPS tilpligtedes at betale sagens omkostninger.

37. IPS gjorde til støtte for sit søgsmål for Retten syv anbringender gældende: a) tilsidesættelse af grundforordningens artikel 5 [16] og artikel 7, stk. 9, samt tilsidesættelse af retskraftreglerne og af betingelserne for lovliggørelse af en ugyldig forvaltningsakt, b) tilsidesættelse af grundforordningens artikel 7 og 8 [17] og af retten til kontradiktion, c) tilsidesættelse af

16 — Artiklen drejer sig om proceduren for indgivelse af skriftlig klage i tilfælde af dumpingimport.

17 — Artiklen drejer sig om fortrolig behandling af oplysninger indsamlet under anvendelse af grundforordningen.

grundforordningens artikel 4, stk. 4[18], og artikel 2, stk. 12[19], og et åbenbart urigtigt skøn for så vidt angår produkternes ensartethed, d) tilsidesættelse af grundforordningens artikel 4 og et åbenbart urigtigt skøn med hensyn til bedømmelsen af den skade, fællesskabsindustrien har lidt, e) tilsidesættelse af grundforordningens artikel 12[20] og et åbenbart urigtigt skøn, f) tilsidesættelse af EF-traktatens artikel 190 (nu artikel 253 EF), og g) magtfordrejning.

38. Med hensyn til Rådets formalitetsindsigelse fandt Retten, at IPS' søgsmål kunne realitetsbehandles, eftersom de betingelser, der gjorde klagen i sag C-358/89 Extramet I berettiget, fortsat forelå. Retten frifandt dog Rådet.

V — Sagens behandling for Domstolen

39. IPS har appelleret Rettens dom ved appelskrift af 16. december 1998. Kommissionen har indgivet svarskrift.

18 — Artikel 4, der omhandler fastsættelsen af skaden, bestemmer i stk. 4, bl.a., at virkningen af dumpingimporten eller den subsidierede import skal vurderes i forhold til Fællesskabets produktion af samme vare, når der foreligger oplysninger, der muliggør dette.

19 — Bestemmelse, der drejer sig om definitionen af udtrykket »samme vare«.

20 — Artiklen omhandler Rådets endelige beslutning om indførelse af endelig antidumping- eller udligningstold.

A — *Spørgsmålet om, hvorvidt PEM's og chambre syndicale's svarskrift kan antages til realitetsbehandling*

40. I svarskriftet indgivet af PEM og chambre syndicale, der havde interveneret for Retten, har de givet afkald på at indgive et nyt processkrift og har henvist til det interventionsprocesskrift, de indgav for Retten, hvoraf de har fremlagt uddrag i fotokopi.

41. Ifølge artikel 115, stk. 2, i Domstolens procesreglement skal svarskriftet indeholde [litra c)] de retlige anbringender og argumenter, der påberåbes, og [litra d)] de påstande, der nedlægges. Bestemmelsen betyder, at anbringenderne og argumenterne skal være anført i svarskriftet og ikke kan suppleres med henvisning til et andet dokument eller en anden sagsakt.

42. Eftersom PEM's og chambre syndicale's processkrift ikke indeholder retlige anbringender og argumenter, men henviser til det interventionsprocesskrift, de indgav

for Retten, og de deri anførte anbringender, kan dokumentet ikke tages i betragtning [21].

B — *Parternes påstande*

43. IPS har nedlagt påstand om, at Domstolen: a) ophæver den appellerede dom og tager sagen under realitetspåkendelse, b) afviser at realitetsbehandle Kommissionens påstand, subsidiært frifinder sagsøgeren for Kommissionens påstand og c) pålægger Rådet, Kommissionen og intervenienterne at betale omkostningerne i sagen om foreløbige forholdsregler og i hovedsagen for Retten samt i nærværende sag.

44. Kommissionen har nedlagt påstand om, at Domstolen: a) ophæver den appellerede dom i sag T-2/95, for så vidt angår den del af dommen, som vedrører formaliteten, og b) afviser at realitetsbehandle appellen. Subsidiært har Kommissionen nedlagt påstand om, at Domstolen a) forkaster appellen og b) under alle omstændigheder pålægger appellanten at betale sagens omkostninger.

21 — Domstolen har i tilfælde af traktatbrudssøgsmål anerkendt, at det ikke er tilstrækkeligt at henvise til klagepunkter, der er redegjort for under den administrative procedure, inden søgsmålet er anlagt, såfremt stævningen ikke indeholder i det mindste en kort fremstilling af søgsmålsgrundene, jf. dom af 13.12.1990, sag C-347/88, Grækenland mod Kommissionen, Sml. I, s. 4747, præmis 26-30, og punkt 8 i generaladvokat Tesauro's forslag til afgørelse i samme sag, samt dom af 13.3.1992, sag C-43/90, Kommissionen mod Tyskland, Sml. I, s. 1909, præmis 8. Retten er fremkommet med en lignende løsning i sin dom af 20.4.1999, forenede sager T-305/94, T-306/94, T-307/94, T-313/94, T-314/94, T-315/94, T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 og T-335/94, Limburgse Vinyl Maatschappij NV m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 931, præmis 39 og 40. Denne løsning blev anvendt i en annullationssag, hvor der i stævningen var en samlet henvisning til dokumenter, som var gengivet i et bilag, hvori sagsøgernes anbringender og argumenter blev gennemgået.

45. Rådet har nedlagt påstand om, at Domstolen a) forkaster appellen og b) pålægger IPS at betale sagens omkostninger.

46. PEM og chambre syndicale støtter Rådets og Kommissionens påstande.

VI — Kontraappellen: formaliteten

A — *De rejste spørgsmål*

47. Kommissionen har i sin kontraappel gjort gældende, at IPS's søgsmål for Retten burde have været afvist. I modsætning til, hvad der var tilfældet i sag C-358/89, Extramet I, havde appellanten i nærværende sag nægtet at indkøbe calciummetal hos fællesskabsproducenten PEM, og det skyldtes ikke, at appellanten havde mødt vanskeligheder i den forbindelse. Følgelig er den del af den appellerede dom, der vedrører formaliteten (præmis 53), behæftet med en retlig fejl med hensyn til anvendelsen af Extramet I-dommen, og den er desuden baseret på en selvmodsigende eller utilstrækkelig begrundelse.

48. Kommissionen har konkret gjort gældende, at når der foreligger en selvmodsigende eller utilstrækkelig begrundelse i den

appellerede dom med hensyn til formalitetsspørgsmålet, medfører dette, at dommen må ophæves. Kommissionen har endvidere gjort gældende, at Retten modsagde sig selv, da den i præmis 219 antog, at fællesskabsinstitutionerne hverken har begået fejl vedrørende de faktiske omstændigheder, eller har tilsidesat bestemmelser i grundforordningen [22], eller har anlagt et åbenbart urigtigt skøn ved at antage, at »calciummetal fremstillet af PEM og kinesisk og russisk calciummetal udgjorde samme vare, jf. grundforordningens artikel 2, stk. 12«. Selvmodsigelsen består efter Kommissionens opfattelse i, at Retten i præmis 235 fastslog følgende: »Det kan således ikke antages, at PEM for så vidt angår undersøgelsesperioden fra den 1. juli 1991 til den 31. oktober 1992 selv var årsag til den skade, virksomheden led. I denne periode anså sagsøgeren det nemlig dels ikke for opportunt at genoptage forretningsforbindelserne med PEM, dels fik virksomheden forsyninger af calciummetal fra Kina og Rusland på trods af, at der var pålagt antidumpingtold.« Desuden fremgår det ifølge Kommissionen af præmis 249-256 i den appellerede dom, at PEM foreslog IPS at afprøve PEM's eget calcium af kategori N, hvilket var et rimeligt forslag, eftersom både det kinesiske og det russiske calcium ligeledes var nukleart calcium. IPS' eneste problem var prisen.

49. Sammenfattende er Kommissionen af den opfattelse, at IPS, bortset fra spørgsmålet om prisen på produktet (nukleart calcium), i virkeligheden ligesom andre virksomheder godt kunne have fået leveret varen fra PEM. I og med at IPS ikke adskiller sig fra de andre erhvervsdrivende på noget punkt, burde IPS's søgsmål ved en korrekt fortolkning af Extramet I-dommen have været afvist.

50. IPS er af den opfattelse, at Kommissionens påstand må forkastes, for så vidt Retten efter en vurdering af sagens akter afviste formalitetsindsigelsen.

B — *Extramet I-dommen og formalitetsspørgsmålet*

51. I sag C-358/89, således som den er fremstillet i den appellerede dom, antog Domstolen ved Extramet I-dommen Extramet's søgsmål til realitetsbehandling. Som Retten med føje anførte i præmis 49, var det eneste kriterium for antagelsen til realitetsbehandling, som Domstolen accepterede i Extramet I-dommen, at sagsøgeren var umiddelbart og individuelt berørt. Retten erindrede endvidere om præmis 13 og 14 i Extramet I-dommen, hvori det antoges, at »selv om forordninger om antidumpingtold bedømt i forhold til traktatens artikel 173, stk. 2, efter deres art og rækkevidde er almengyldige, idet de finder anvendelse på de pågældende erhvervsdrivende i al almindelighed, kan det ikke udelukkes, at bestemmelserne berører visse erhvervsdrivende individuelt... Det fremgår således, at retsakter om indførelse af antidumpingtold under visse omstændigheder, uden at miste deres karakter af forordning kan berøre visse erhvervsdrivende individuelt, hvorved de pågældende kan anlægge sag

22 — Artikel 4, stk. 1 og 4, og artikel 2, stk. 12.

om annullation af disse retsakter«. Derudover erindrede Retten om, at Extramet havde godtgjort eksistensen af en række elementer, der tilsammen udgjorde den særlige situation, som karakteriserede virksomheden med hensyn til den pågældende foranstaltning i forhold til en hvilken som helst anden erhvervsdrivende.

52. Retten anførte dernæst (præmis 52), at Domstolen i sag C-358/89, Extramet I-dommen, ikke kun støttede sagens antagelse til realitetsbehandling på, at Extramet havde vanskeligt ved at opnå forsyninger hos den eneste fællesskabsproducent. I virkeligheden støttede den sig til en række elementer, der udgjorde den særlige situation, som karakteriserede Extramet med hensyn til den pågældende foranstaltning i forhold til en hvilken som helst anden erhvervsdrivende. Nærmere betegnet antog Retten i den appellerede dom, at der forelå et kompleks af særlige forhold, som karakteriserede IPS, og som bestod i, at virksomheden var den vigtigste importør af det produkt, der var genstand for antidumpingforanstaltningerne, samtidig med, at den var slutforbruger af produktet. Desuden var virksomhedens erhvervsmæssige aktiviteter i meget vidt omfang afhængig af denne import, og de var i væsentlig grad påvirket af den anfægtede forordning på grund af det begrænsede antal producenter af det pågældende produkt og det forhold, at virksomheden havde vanskeligt ved at opnå forsyninger hos den eneste fællesskabsproducent, som ydermere var dens hovedkonkurrent, for så vidt angår det forarbejdede produkt. Retten fastslog i det følgende (præmis 53), at »Kommissionen ikke [har] bestridt, at PEM ikke er i stand til at levere råt calciummetal af standardkvalitet, der har de af sagsøgeren ønskede egenskaber, hvilket klart viser, at sagsøgeren fortsat har vanskeligheder ved at opnå forsyninger hos PEM«. Af det ovenstående udledte Retten i hovedsagen, at situationen ikke havde ændret sig i forhold til sag C-358/89, Extramet I.

53. Rettens konstatering af, at IPS nægtede at modtage det af PEM tilbudte produkt, fordi det ikke havde de af sagsøgeren ønskede egenskaber, er et af de elementer, som Retten støttede sig til, da den fastslog, at sagen kunne antages til realitetsbehandling. Retten antog således med føje (præmis 54), at »da de omstændigheder, som begrundede, at søgsmålet i sag C-358/89... antoges til realitetsbehandling, fortsat er til stede, skal nærværende søgsmål antages til realitetsbehandling«.

54. Hvad angår Kommissionens øvrige anbringender vedrørende eksistensen af indbyrdes modstridende begrundelser i den appellerede dom mener jeg ikke, at de vil kunne føre til en ophævelse af dommen, eftersom disse klagepunkter drejer sig om andre kapitler.

55. Derfor bør Kommissionens påstand om, at sagen burde have været afvist, forkastes i sin helhed.

VII — Anbringenderne

56. Appellanten har fremført to anbringender til støtte for appellen, som svarer til første og andet anbringende i stævningen for Retten.

A — *Det første anbringende*

1) Første led af det første anbringende: forpligtelsen til at efterkomme Domstolens annullationsdom

57. Med første led af det første anbringende har IPS kritiseret præmis 91, 95, 97 og 99 i den appellerede dom. IPS har gjort gældende, at Retten ved at acceptere, at Kommissionen kunne påbegynde en ny undersøgelse med udgangspunkt i en anden referenceperiode, dvs. ved at ændre den oprindelige referenceperiode, for det første ikke efterkom Extramet II-dommen, og for det andet tilsidesatte EF-traktatens artikel 174 (efter ændring nu artikel 231 EF) og artikel 176 (nu artikel 233 EF) samt grundforordningens artikel 7, stk. 1 og 9, og artikel 14, da den godtog proceduren i forbindelse med »genoprettelsen af normaltilstanden«, som IPS har benævnt opfyldelsen af annullationsdommen, som lovlig. Ifølge IPS begik Retten desuden en retlig fejl ved fortolkningen af traktatens artikel 176 og tilsidesatte derved proportionalitetsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning.

a) Formaliteten

58. For det første fremgår det efter Kommissionens opfattelse ikke med den fornødne klarhed af klagepunktet, at det vedrører denne appellerede doms præmis 101, og det er ikke angivet, hvorfor denne præmis er behæftet med fejl. Appellantens undladelse af at angribe en præmis, som underbyggede Rettens afvisning af det første anbringende, til støtte for annullation, medfører, at dette anbringende ikke kan antages til realitetsbehandling.

59. IPS har i appelskriftet henvist til Rettens argumentation, således som denne er formuleret i præmis 87-102, uden specifikt at nævne præmis 101. Appellanten har blot kritiseret Rettens bedømmelse (punkt 98 i appelskriftet), hvorefter »ændringen af undersøgelsesperioden« ikke forringede IPS' rettigheder. Dette anser jeg for et tilstrækkeligt argument for at realitetsbehandle IPS' anbringende om en retlig fejl i præmis 101 i den appellerede dom, eftersom præmissens indhold er præciseret, selv om præmis 101 ikke er anført på ny. Derfor må Kommissionens fremførte argument om det modsatte forkastes.

60. For det andet mener jeg med hensyn til præmis 101 i den appellerede dom, at IPS' anbringende (punkt 24 i replikken) om, at

Retten foretog en urigtig gengivelse af de faktiske omstændigheder, adskiller sig fra en tilsidesættelse af loven, som påberåbt (af appellanten) på en måde, der klart tillader realitetsbehandling, og anbringendet skal afvises, da det ikke er blevet fremsat i appelskriftet. Som det kan udledes ved at sammenholde artikel 118 og artikel 42, stk. 2, i Domstolens procesreglement, må appellanten på dette stadium i sagen ikke fremsætte nye påstande.

61. For det tredje har appellanten med første led af det første anbringende gjort gældende, at Retten ikke overholdt proportionalitetsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning i forbindelse med anvendelse af traktatens artikel 176. Den retlige fejl i den appellerede dom skulle bestå i, at Retten godtog, at Kommissionen kunne ændre referenceperioden, og at undersøgelsen ikke behøvede at begrænse sig til spørgsmålet om skaden i den oprindelige periode, men også kunne omhandle en ny referenceperiode, med det resultat, at der blev pålagt højere antidumpingtold.

62. I den foreliggende sag er det min opfattelse, at de anbringender, der først er fremsat under appelsagen, idet lignende anbringender ikke har været fremsat ved Retten i Første Instans, må forkastes, eftersom undersøgelsen af disse anbringender ville føre til en ny bedømmelse af sagens realitet, hvilket ligger uden for rammerne af den efterprøvelse, Domstolen kan udøve i en appelsag.

b) Realiteten

63. Appellanten har gjort gældende, at Retten tog fejl, da den godtog, at Kommissionen ved at handle, som den gjorde, til fulde efterkom Extramet II-dommen. Appellanten er af den opfattelse, at annullationen skete af formelle grunde og medførte annullation af alle de forberedende retsakter, især af den stedfundne undersøgelse, som førte til vedtagelsen af forordning nr. 2557/94.

64. Det fremgår af fast praksis, at når Domstolen annullerer en fællesskabsretsakt på grund af en formel eller proceduremæssig mangel (såsom manglende begrundelse eller manglende høring af de kompetente institutioner eller de involverede parter), vil en opfyldelse af dommen normalt ikke indebære, at den pågældende institution påbegynder hele den lovgivende proces forfra [23]. Dette gælder, hvad enten det blot drejer sig om en formel eller procedure-

23 — Jf. punkt 35 i generaladvokat Jacobs' forslag til afgørelse i sag C-415/96, Spanien mod Kommissionen, hvori der blev afsagt dom den 12.11.1998, Sml. I, s. 6993.

mæssig mangel [24], eller annullationen er en følge af retsaktens materielle ulovlighed [25].

65. I den appellerede dom betonede Retten (præmis 94), at Domstolen i Extramet II-dommen annullerede forordning nr. 2808/89 under henvisning til, at fællesskabsinstitutionerne faktisk ikke havde undersøgt, om fællesskabsproducenten, dvs. PEM, ikke selv ved sin salgsnægtelse havde bidraget til skaden, og til, at institutionerne ikke havde godtgjort, at den påståede skade ikke skyldtes de af Extramet fremførte momenter. Retten anførte endvidere, at Domstolen af denne konstatering udledte, at fællesskabsinstitutionerne ikke havde foretaget en korrekt fastsættelse af skaden. Herefter fastslog Retten, at de forudgående foranstaltninger, der forberedte undersøgelsen, herunder indledningen af proceduren i henhold til grundforordningens artikel 7, stk. 1, ikke var berørt af den af Domstolen konstaterede ulovlighed. Retten fastslog derefter (præmis 95), at Kommissionen lovligt *kunne genoptage proceduren* på grundlag af samtlige de retsakter vedrørende proceduren, der ikke var berørt af den ugyldighed, Domstolen fastslog, dvs. PEM's klage fra juli 1987, høringen af det rådgivende udvalg og beslutningen om at indlede proceduren med henblik på at gennemføre en undersøgelse af samme referenceperiode som den, der lå til grund for forordning nr. 2808/89 (annulleret ved Extramet II-dommen), men begrænset til spørgsmålet om, hvorvidt PEM ikke selv ved sin salgsnægtelse havde bidraget til den skade, fællesskabsindustrien havde lidt.

66. På baggrund af Domstolens ovennævnte praksis mener jeg, at Kommissionen også i den foreliggende sag, uanset om det var formelle eller materielle grunde, der førte til annullationen, kunne anvende elementer fra den tidligere procedure og undersøgelse vedrørende den oprindelige referenceperiode uden at tilsidesætte sin forpligtelse til at efterkomme Domstolens annullationsdom. Det forhold, at Rådets

24 — Domstolen anerkender (jf. f.eks. ovennævnte dom af 12.11.1998, Spanien mod Kommissionen, præmis 32), at »ifølge fast retspraksis berører annullationen af en fællesskabsretsakt ikke nødvendigvis de forberedende retsakter«. For eksempel blev et direktiv annulleret i dom af 13.11.1990, sag C-331/88, Fedesa m.fl. (Sml. I, s. 4023, præmis 33-34, og punkt 56 og 57 i generaladvokat Mischo's forslag til afgørelse) på grund af en procedurefejl, der vedrørte de nærmere omstændigheder ved Rådets endelige vedtagelse af det, og det blev erstattet af et tilsvarende direktiv, som blev vedtaget efter reglerne. Domstolen forkastede anbringendet om, at Rådet burde være startet helt forfra med processen ved på ny at opnå et forslag fra Kommissionen og en ny udtalelse fra Parlamentet, og fastslog, at annullationen af direktivet ikke berørte de forberedende akter. Det afgørende kriterium her er årsagen til annullationen: Hvis det blot drejer sig om en formel eller proceduremæssig fejl, kan Kommissionen retmæssigt korrigere fejlen uden at genoptage hele proceduren, idet den træffer en ny beslutning, som helt eller delvist erstatter den oprindelige beslutning i det omfang, dette er nødvendigt. I sag C-415/96, Spanien mod Kommissionen, nævnt i fodnote 23, anlagde Kongeriget Spanien sag med påstand om annullation af nogle artikler i en beslutning truffet af Kommissionen vedrørende ydelse af statsstøtte. Beslutningen var truffet for at opfylde Domstolens dom af 14.9.1994, forenede sager C-278/92 — C-280/92, Spanien mod Kommissionen, Sml. I, s. 4103, hvorved Domstolen tog påstanden om annullation af den oprindelige beslutning delvist til følge. Senere betonede Domstolen i sin dom af 12.11.1998, selv om den ikke undersøgte, hvorvidt annullationspåstanden vedrørte realiteten eller proceduren, at den med konklusionen i den ovennævnte dom af 14.9.1994, Spanien mod Kommissionen, havde annulleret nogle artikler i den beslutning, der var genstand for den anden sag, på grund af mangelfuld begrundelse. Endvidere konstaterede den (præmis 34), at »da Kommissionens undersøgelse imidlertid var ufuldstændig og således medførte ulovlighed af beslutning[en]..., kunne proceduren til erstatning af den nævnte beslutning genoptages på dette punkt ved, at der på ny foretages en analyse af undersøgelsestiltagene, hvis berettigelse i øvrigt ikke er blevet anfægtet her i sagen. Opfyldelsen af dommen i sagen Spanien mod Kommissionen forpligtede derfor ikke Kommissionen til igen fuldt ud at gennemføre proceduren efter EF-traktatens artikel 93 [nu artikel 88 EF]«.

25 — Jeg skal her minde om, at generaladvokat Jacobs i punkt 31 i sit forslag til afgørelse i sag C-415/96, Spanien mod Kommissionen, som svar på Kommissionens påstand om, at artikel 176, når ugyldighed erklæres på grundlag af en materiel ulovlighed, udelukker den pågældende institution fra blot at erstatte den annullerede retsakt med en anden, identisk retsakt, efter min mening med rette betonede, at »selv hvor Domstolen har antaget væsentlig ulovlighed, kan der være omstændigheder, hvor den pågældende institution retmæssigt kan vedtage en retsakt, der erstatter de annullerede bestemmelser, naturligvis forudsat at ulovligheden helbredes i den nye retsakt«.

annullerede forordning var ulovlig, var nemlig uden betydning for en række retsakter vedrørende proceduren, der var gået forud for forordningen, nærmere betegnet for gyldigheden af klagen, af de påfølgende høringer og af meddelelsen om indledning af den oprindelige procedure og undersøgelse.

67. Som anført i den appellerede dom bestod manglen ved afgørelsen i, at fællesskabsinstitutionerne for det første ikke havde undersøgt spørgsmålet om, hvorvidt fællesskabsproducenten af det produkt, som den annullerede forordning drejede sig om, dvs. PEM, ikke selv ved at nægte at levere til IPS havde bidraget til den skade, den led, og for det andet ikke havde afklaret, om skaden ikke hidrørte fra de af Extramet fremførte momenter, med det resultat, at fællesskabsinstitutionerne ikke havde foretaget en korrekt fastsættelse af skaden. Denne mangel viste sig først efter gennemførelsen af de forberedende foranstaltninger, der bestod i at påbegynde proceduren og træffe beslutning om iværksættelse af den oprindelige undersøgelse. Det er derfor min opfattelse, at den annullation, der fulgte, ikke påvirkede disse foranstaltninger [26].

26 — Jeg skal her minde om, at der i dommen af 12.11.1998, sag C-415/96, Spanien mod Kommissionen, jf. fodnote 23, i præmis 18 henvises til en skrivelse, som Kommissionen tilstillede Kongeriget Spanien, hvori den oplyste følgende: »I overensstemmelse med Domstolens dom af 14. september 1994 (sag C-278/92), som annullerede en række artikler i Kommissionens beslutning af 25.3.1992, udarbejder Kommissionens tjenestegrene et nyt forslag til endelig beslutning i den procedure, der er indledt i henhold til EF-traktatens artikel 93, stk. 2,... og som ifølge nævnte dom *stadig verserer*. Forslaget vil snarest blive forelagt Kommissionens medlemmer til vedtagelse« (min fremhævelse). Domstolen forkastede ikke denne fortolkning vedrørende opfyldelsen af den dom, der var afsagt i sag C-278/92.

68. Ifølge grundforordningens artikel 7, stk. 1, litra c), omfatter undersøgelsen både dumping (eller subsidiering) og den deraf følgende skade. Den indeholder således to forskellige aspekter, som ikke berøres af Domstolens annullationsdom, medmindre dette fremgår utvetydigt klart af dommens konklusion og præmisser [27].

69. Derfor fastslog Retten i den foreliggende sag med føje, at Kommissionen lovligt kunne genoptage proceduren på grundlag af samtlige de retsakter vedrørende proceduren, der ikke var berørt af den ugyldighed, Domstolen havde fastslået, og appellantens påstande om det modsatte må forkastes.

2) Andet led af det første anbringende: tilsidesættelse af grundforordningens artikel 7, stk. 1 og 9, og artikel 14

70. Med det første anbringendes andet led er det gjort gældende, at Retten tilsidesatte grundforordningens artikel 7, stk. 1 og 9, og artikel 14, da den forsøgte at retfærdiggøre den af Kommissionen anvendte metode med at genoptage undersøgelsen, idet Retten anerkendte, at proceduren på grund af annullationen var genåbnet, og at fællesskabsinstitutionerne har en vid skønsbeføjelse ved kontrollen af dumping. Kom-

27 — Jf. f.eks. dom af 12.11.1998, Spanien mod Kommissionen, nævnt i fodnote 23, præmis 31, og af 26.4.1988, forenede sager 97/86, 99/86, 193/86 og 215/86, Asteris m.fl. mod Kommissionen, Sml. s. 2181, præmis 27.

missionens retsakter af denne art er i strid med retssikkerhedsprincippet og uforenelige med idéen om et retsfællesskab.

71. Nærmere betegnet har det ifølge appellanten været uden noget retligt grundlag, at Kommissionen iværksatte en ny undersøgelse af en anden referenceperiode, eftersom det ikke drejede sig om at påbegynde en ny procedure eller om en genoptagelse af undersøgelsen, og Retten tog fejl, da den fandt (præmis 99), at den oprindelige procedure ikke var annulleret ved Extramet II-dommen. Appellanten har gjort gældende, at undersøgelsen i henhold til grundforordningens artikel 7, stk. 1, skal indledes samtidig med, at proceduren indledes, hvilket ifølge artikel 5 i samme forordning forudsætter, at der er indgivet klage. Følgelig tilsidesatte Retten ifølge appellanten grundforordningens artikel 7, stk. 1, da den anerkendte, at Kommissionen kunne iværksætte en ny undersøgelse fire år efter, at proceduren var indledt.

72. For det første skal jeg minde om, at Retten i præmis 99 i den appellerede dom udtalte, at da den oprindelige procedure ikke var blevet annulleret ved Extramet II-dommen, og da dumpingpraksis fortsatte, havde Kommissionen ikke overskredet sin skønsbeføjelse ved at beslutte at fortsætte den allerede i 1989 indledte procedure og ved at foretage en ny undersøgelse på grundlag af en anden referenceperiode. I præmis 101 fastslog Retten, at ændringen af undersøgelsesperioden ikke havde forringet de rettigheder, som IPS fik i forbindelse med indledningen af proceduren i 1989.

73. Endvidere anførtes det i den appellerede dom (præmis 94 og 95), at Domstolen med Extramet II-dommen ikke havde fastslået, at den gennemførte undersøgelse ikke var berørt, men annullerede kun den af Rådet udstedte forordning og den forudgående undersøgelse, for så vidt angik fastsættelsen af den skade, fællesskabsindustrien havde lidt.

74. Under disse omstændigheder havde Kommissionen to muligheder: Enten kunne den nøjes med den oprindelige undersøgelse, der vedrørte en bestemt referenceperiode, idet den begrænsede sig til spørgsmålet om at vurdere skaden, eller den kunne iværksætte en ny undersøgelse, og i sidstnævnte tilfælde måtte den også fastlægge en ny referenceperiode. Af procesøkonomiske hensyn kunne Kommissionen også foretage en supplerende undersøgelse på grundlag af en ny referenceperiode på betingelse af, at den for denne undersøgelses vedkommende overholdt alle de procedureregler, der ville sikre IPS' fulde ret til kontradiktion.

75. Den ovenfor angivne løsning, som Kommissionen valgte at følge, således som det er beskrevet i den appellerede dom, er også berettiget ud fra logikken i den etablerede procedure til vedtagelse af antidumpingforanstaltninger. Som Domstolen har fastslået [28], skal det ved denne proce-

28 — Dom af 28.11.1991, sag C-170/89, BEUC mod Kommissionen, Sml. I, s. 5709, præmis 25.

dure »dels sikres, at importen til Fællesskabet ikke er genstand for en dumping, der er til skade for en erhvervsgren i Fællesskabet, og dels gives institutionerne mulighed for rimeligt hurtigt, såfremt det kræves i Fællesskabets interesse, at træffe de nødvendige foranstaltninger«. Proceduren bygger på princippet om, at fællesskabsinstitutionerne har et vidt skøn med hensyn til den periode, der skal tages i betragtning med henblik på konstatering af skaden [29]. Som generaladvokat Tesauro har anført i sit forslag til afgørelse i sag C-121/86, Epichiriseon Metalleftikon Viomichanikon ke Naftiliakon m.fl. mod Rådet [30], »[skal] den 'væsentlige skade' nødvendigvis... være fastslået med hensyn til selve det tidspunkt, da der udstedes en eventuel retsakt om indførelse af beskyttelsesforanstaltninger«.

76. Det fremgår i øvrigt af formålet med grundforordningen, at disse foranstaltninger ikke tager sigte på at genoprette skaden, dvs. at de ikke indføres for at opveje den skade, fællesskabsindustrien har lidt, men udgør et præventivt middel mod fremtidig skade ved at lægge told på importen af de omtvistede produkter. Dette formål »kræver, at skaden skal være aktuel, og det er derfor nødvendigt, at den konstateres med hensyn til den periode, der går umiddelbart forud for procedurens påbegyndelse, og i det foreliggende tilfælde perioden forud for meddelelsen om procedurens fortsættelse« [31].

77. Inden for antidumpingområdet — som Kommissionen har betonet (punkt 31 og 32 i svarskriftet) — kan den mangel, der førte til annullationen af forordningen, ikke have til følge, at forordningen erstattes med en ny forordning med tilbagevirkende kraft. Dette skyldes, at annullationen gælder ab initio (fra ikrafttrædelsen), og importørerne kan kræve de indbetalte beløb tilbagebetalt. En ny forordning ville ikke kunne pålægge denne told på ny, fordi den så ville have tilbagevirkende kraft, og det er forbudt i henhold til grundforordningens artikel 13, stk. 4, litra a) [32]. Den eneste mulighed er således at vedtage en ny forordning, der pålægger told fremover, fra den nye forordnings ikrafttrædelse, dvs. ex nunc og ikke ex tunc. Derfor er der ikke tale om nogen tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet, sådan som appellanten har gjort gældende.

78. Et yderligere argument for berettigelsen af præmis 99 i den appellerede dom, hvorefter Kommissionen ikke har overskre-

29 — Jf. herom dom af 28.11.1989, sag C-121/86, Epichiriseon Metalleftikon Viomichanikon ke Naftiliakon m.fl. mod Rådet, Sml. s. 3919, præmis 20, og af 7.5.1991, sag C-69/89, Nakajima mod Rådet, Sml. I, s. 2069, præmis 86.

30 — Punkt 10 og 11.

31 — Jf. punkt 11 i generaladvokat Tesauro's forslag til afgørelse i sag C-121/86, Epichiriseon Metalleftikon Viomichanikon ke Naftiliakon m.fl. mod Rådet, der er nævnt i fodnote 29.

32 — Dette blev oprindelig forbudt ved artikel 11 i antidumpingkodeksen af 1979, som er indeholdt i aftalen om fortolkning og anvendelse af artikel VI i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel (GATT), der var gældende dengang; antidumpingkodeksen blev godkendt af Rådet ved dets beslutning 80/271/EØF af 10.12.1979 (EFT 1980 L 71, s. 1). Som det også fremgår af anden betragtning til grundforordningen, indførtes også artikel 13 med henblik på, at Fællesskabet kunne opfylde disse forpligtelser.

det sin skønsbeføjelse ved at beslutte at foretage en ny undersøgelse på grundlag af en anden referenceperiode, kan også udledes af bestemmelsen i grundforordningens artikel 7, stk. 1, litra c), ifølge hvilken undersøgelsen »normalt« omfatter en periode på mindst seks måneder umiddelbart forud for iværksættelse af proceduren [33]. Det er altså fællesskabslovgivers ønske, at undersøgelsens resultater skal bygge på de nyeste oplysninger [34]. For at opfylde Domstolens annullationsdom skal Kommissionen overholde de bestemmelser i grundforordningen, der fastsætter betingelserne for dens fremgangsmåde.

79. Endelig kan det klart udledes af grundforordningens artikel 7, stk. 1, at undersøgelsen ligger inden for rammerne af proceduren og ikke omvendt. Således udgør undersøgelsen en forberedende retsakt til den endelige retsakt, som skal vedtages af Rådet. I henhold til artikel 7, stk. 9, indstilles undersøgelsen enten ved, at den afsluttes, eller ved at der træffes endelige foranstaltninger. Eftersom Extramet II-dommen annullerede den endelige foranstaltning (forordning nr. 2808/89), hvormed den foregående undersøgelse var blevet indstillet, betyder dette, at hverken undersøgelsen eller så meget desto mere proceduren var indstillet, men derimod løb videre, som ovenfor fremstillet. Udtrykket »ny undersøgelse«, som optræder i den appellerede doms præmis 95 og 99, må derfor opfattes således, at det handler om den undersøgelse, som Kommissionen retmæssigt besluttede på grundlag af en anden referenceperiode inden for rammerne af den oprindelige procedure, således som det kan udledes af selve ordlyden i den appellerede dom.

80. I betragtning af ovenstående mener jeg, at også de argumenter, som IPS har fremsat i det første anbringendes andet led, er uholdbare, og derfor skal det første anbringende forkastes i sin helhed.

B — *Andet anbringende: tilsidesættelse af det grundlæggende princip om overholdelse af retten til kontradiktion og af grundforordningens artikel 7, stk. 4*

81. Ifølge IPS tilsidesatte Retten ved at godtage, at de talrige uregelmæssigheder, der var blevet konstateret under proceduren, ikke skadede IPS' rettigheder, det grundlæggende princip om retten til kontradiktion og grundforordningens artikel 7, stk. 4, og artikel 8, stk. 3. IPS har gjort gældende, at et sådant minimalistisk syn på retten til kontradiktion bringer overholdelsen af dette princip i fare. Desuden er den af Retten fulgte fremgangsmåde i strid med Domstolens praksis, som den fremgår af sagen Al-Jubail Fertilizer mod Rådet [35].

33 — Desuden bestemmer grundforordningen for det første (artikel 14, stk. 2), at reglen i artikel 7 mutatis mutandis også finder anvendelse, hvis en fornyet undersøgelse af de forordninger, der pålægger antidumpingtold, er påkrævet, og for det andet (artikel 15), at antidumpingtolden bortfalder efter en frist på fem år fra den dato, på hvilken den pågældende foranstaltning trådte i kraft eller senest blev ændret eller bekræftet.

34 — Jf. også punkt 11 i generaladvokat Tesauro's forslag til afgørelse i sag C-121/86, Epichiriseon Metalleftikon Viomichanikon ke Naftiliakon m.fl. mod Rådet, der er nævnt i fodnote 29.

35 — Dom af 27.6.1991, sag C-49/88, Sml. I, s. 3187, præmis 15 og 16.

1) Første led af det andet anbringende: Den forsinkede tilsendelse af det notat, PEM havde indleveret den 1. juli 1992

82. Med det andet anbringendes første led har IPS gjort gældende, at Retten tog fejl, da den fastslog (præmis 111-113), at sagsøgerens (nu appellantens) ret til kontradiktion ikke var blevet tilsidesat ved, at notatet vedrørende bedømmelsen af skaden, som PEM havde indgivet til Kommissionen den 1. juli 1992, først blev meddelt IPS den 14. oktober 1992. Retten anførte dog, at IPS ikke havde indgivet nogen anmodning om at få tilstillet det pågældende dokument.

a) Formaliteten

83. Kommissionen er af den opfattelse, at den ovennævnte del af appelskriftet, som vedrører tilsidesættelsen af de i grundforordningens artikel 7, stk. 4, nedfældede rettigheder, må afvises fra realitetsbehandling, eftersom stævningen for Retten henviste til dette notat (fra PEM) i det andet anbringendes første led, hvor der ikke var nogen henvisning til grundforordningens artikel 7, men kun til det generelle princip om retten til kontradiktion.

84. Jeg er ikke enig i Kommissionens argumentation. Da IPS, som anført i den appellerede doms præmis 104 og 105, fremsatte sin argumentation for Retten vedrørende spørgsmålet om tilsendelsen af det pågældende notat, skete dette inden for rammerne af kontrollen af lovligheden af at gennemføre undersøgelsen, som er en del af proceduren for vedtagelse af antidumpingforanstaltninger. Selv om artikel 7 ikke blev direkte nævnt, anser jeg det ikke for tilstrækkeligt til, at anbringendet herom skal afvises. I øvrigt nævnes grundforordningens artikel 7 udtrykkeligt i den appellerede doms præmis 105, hvor IPS' argumentation er gengivet.

b) Realiteten

85. IPS klagede i sit søgsmål for Retten over, at Kommissionen havde tilsidesat dets ret til kontradiktion ved ikke at give det meddelelse om det skriftlige notat, PEM havde indleveret den 1. juli 1992.

86. Retten konstaterede i sin vurdering af oplysningerne i sagen, at det ikke heraf fremgik, at sagsøgeren skriftligt havde anmodet Kommissionen om at blive gjort bekendt med denne skrivelse (PEM's notat af 1.7.1992), selv om virksomheden fik kendskab til dens eksistens allerede den 10. juli 1992 [36]. Retten konkluderede, at da der ikke forelå en sådan anmodning, havde Kommissionen ikke i henhold til grundforordningens artikel 7, stk. 4, litra a) nogen forpligtelse til at bringe skrivelsens indhold til sagsøgerens kundskab (præmis 113).

36 — Se også præmis 104 i den appellerede dom.

87. Grundforordningens artikel 7, stk. 4, litra a) bestemmer, at efter at undersøgelsen er indledt, kan de berørte få kendskab til alle de oplysninger, som *de parter, der er berørt af en undersøgelse*, har stillet til rådighed for Kommissionen, undtagen interne dokumenter udarbejdet af myndighederne i Fællesskabet eller dets medlemsstater, forudsat at disse oplysninger har betydning for varetagelsen af deres interesser og ikke er fortrolige i henhold til artikel 8, og forudsat at Kommissionen anvender dem i undersøgelsen. Med henblik herpå indgiver de pågældende en skriftlig anmodning til Kommissionen med angivelse af de oplysninger, der ønskes.

88. Retten fastslog i sin vurdering af oplysningerne i sagen, at eftersom IPS ikke havde indgivet en sådan anmodning, var det (af IPS) i stævningen fremførte anbringende uholdbart og måtte forkastes. Ved denne konstatering anvendte Retten loven korrekt, og argumenter om det modsatte er uholdbare og må forkastes.

89. Under alle omstændigheder og uafhængigt af det ovennævnte er IPS' anbringende heller ikke korrekt hvad angår indholdet, eftersom Retten, som det er beskrevet i den appellerede dom, konstaterede, at det pågældende dokument i hvert fald blev tilsendt sagsøgeren (nu appellanten) den 14. oktober 1992, dvs. en måned før Kommissionens offentliggørelse den 14. november 1992 af antidumpingproceduren.

90. Således er principperne i Domstolens praksis, som den fremgår af sagen Al-Jubail Fertilizer mod Rådet, under ingen omstændigheder blevet tilsidesat, således som appellanten har påstået [37].

37 — I sag C-49/88, som er nævnt i fodnote 35, fastslog Domstolen »med henblik på fortolkningen af grundforordningens artikel 7, stk. 4,« (det drejer sig om Rådets forordning nr. 2176/84, jf. fodnote 8, en bestemmelse med et lignende indhold som i den nærværende grundforordnings artikel 7, stk. 4,), at de krav, der følger af overholdelsen af kontradiktionsprincippet, »skal overholdes ikke blot inden for rammerne af procedurer, der kan føre til sanktioner, men også i forbindelse med undersøgelser, der går forud for vedtagelsen af antidumpingforordninger, som uanset deres generelle karakter kan påvirke de berørte virksomheder umiddelbart og individuelt og påføre dem skade«. I det følgende understregede Domstolen (præmis 16), at »det af hensyn til retten til kontradiktion må kræves, at fællesskabsinstitutionerne handler med så meget større påpasselighed, som de pågældende forordningsbestemmelser på deres nuværende udviklingstrin ikke yder alle de processuelle garantier for beskyttelse af borgeren som visse nationale retssystemer«. Domstolen konkluderede (præmis 17), at »for at overholde deres oplysningspligt skal fællesskabsinstitutionerne [som allerede tidligere betonet af Domstolen; Jf. dom af 20.3.1985, sag 264/82, Timex mod Rådet og Kommissionen, Sml. s. 849, præmis 29 og især 30] derfor udvise al mulig omhu for — for så vidt det er foreneligt med forretningshemmeligheden — at meddele de berørte virksomheder de fornødne oplysninger til varetagelse af deres interesser, og de skal, eventuelt af egen drift, vælge en passende måde at give oplysningerne på. Under alle omstændigheder skal de berørte virksomheder have mulighed for under den administrative procedure effektivt at fremsætte deres bemærkninger vedrørende rigtigheden og relevansen af de påberåbte faktiske omstændigheder samt vedrørende de beviser, hvorpå Kommissionen støtter sin påstand om, at der foreligger dumping og en deraf følgende skade«. Det anføres derpå i præmis 18, at sagens akter intet indeholdt, der viste, at fællesskabsinstitutionerne »har overholdt deres pligt til at meddele sagsøgerne enhver oplysning, som de kunne have anvendt til effektivt at varetage deres interesser«. Som det for eksempel blev udledt af sagens akter, var der under proceduren blevet anvendt nogle interne dokumenter fra Rådet, og de deri indeholdte oplysninger var ikke på anden måde blevet bragt til sagsøgernes kendskab (præmis 19). Endvidere var der afsendt en skrivelse, som ikke blev sendt rekommanderet, og som sagsøgerne hævdede ikke at have modtaget (præmis 22). Disse uregelmæssigheder havde ført til, at Domstolen annullerede en forordning om indførelse af endelig antidumpingtold.

2) Andet led af det andet anbringende: konstaterede uregelmæssigheder vedrørende adgangen til aktindsigt

91. Appellanten har herudover gjort gældende, at den appellerede dom skal ophæves, fordi de talrige konstaterede uregelmæssigheder vedrørende adgangen til aktindsigt i andre dokumenter end PEM's skrivelse af 1. juli 1992, (ifølge Retten) ikke havde skadet IPS' rettigheder (præmis 140, 142 og 143).

92. I forbindelse med spørgsmålet om, hvorvidt IPS' rettigheder blev krænket ved, at virksomheden, ifølge dens egen opfattelse, ikke fik retmæssig adgang til aktindsigt, fastslog Retten (præmis 139), at sagsøgeren med hensyn til PEM's skrivelser til Kommissionen af 5., 11. og 19. august 1993 ikke havde fremsat skriftlig anmodning efter grundforordningens artikel 7, stk. 4, litra a), om at få dem tilstillet. Som følge heraf var Kommissionen ikke forpligtet til at fremsende dem. Faktisk anførte IPS i sin skrivelse af 5. oktober 1993, at virksomheden havde fået kendskab til listen over de dokumenter, som PEM havde sendt til Kommissionen, og at nogle af dem var kendt af sagsøgeren, da der var tale om skrivelser udvekslet mellem selskabet og PEM. IPS havde derfor begrænset sin anmodning om indsigt i fortrolige sagsakter til bl.a. PEM's skrivelse til Kommissionen af 5. august 1993 vedrørende PEM's tekniske arbejde i virksomhedens fabrik i La Roche de Rame [38]. Hvad angår det sidstnævnte notat fra PEM anerkendte Retten (præmis 142), at det med rette kunne anses for fortroligt i grundforordningens artikel 8's forstand, idet det indeholdt fortrolige oplysninger om PEM's produktionsprocesser. Imidlertid konstaterede Retten, at Kommissionen med hensyn til dette notat ikke havde opfyldt sine forpligtelser vedrørende adgangen til aktindsigt, idet den for det første svarede med betydelig forsinkelse på sagsøgerens berettigede anmodninger, for det andet ikke gav et reelt, ikke-fortroligt sammendrag af den pågældende skrivelse, og endelig havde Kommissionen ikke godtgjort, at den gjorde den nødvendige indsats for at indhente det pågældende dokument i en ikke-fortrolig version. Faktisk var det på sagsøgerens anmodning og ikke på Kommissionens, at PEM endelig besluttede at fremsende det omtvistede dokument til IPS den 21. maj 1994. Alligevel konkluderede Retten (præmis 143) vedrørende disse uregelmæssigheder, at IPS den 27. maj 1994 havde været i stand til at fremsætte sine bemærkninger i rette tid, dvs. før vedtagelsen af den omtvistede forordning.

93. På baggrund af analysen af indholdet i grundforordningens artikel 7 mener jeg for det første, at eftersom sagsøgeren ikke havde fremsat skriftlig anmodning efter grundforordningens artikel 7, stk. 4, litra a), var Kommissionen ikke forpligtet til på

38 — I præmis 140 anførte Retten, at Kommissionen på spørgsmål fra Retten under retsmødet bekræftede, at PEM's skrivelser til Kommissionen af 5., 11. og 19.8.1993 blot var følgeskrivelser til fremsendelsen af brevvekslingen mellem sagsøgeren og PEM. Herefter har det forhold, at sagsøgeren ikke blev gjort bekendt med disse dokumenter, ikke medført en tilsidesættelse af sagsøgerens processuelle rettigheder, selv hvis det antages, at Kommissionen var forpligtet til at underrette sagsøgeren om skrivelserne, uanset der ikke forelå en udtrykkelig skriftlig anmodning herom.

grundlag af denne bestemmelse at meddele IPS indholdet af PEM's skrivelser af 5., 11. og 19. august 1993, uanset om de var af fortrolig karakter eller ikke. Som Retten med føje fastslog i den appellerede doms præmis 139, er der altså ikke som følge heraf sket nogen tilsidesættelse af appellantens ret til kontradiktion.

94. Det skal dernæst betones, at i modsætning til, hvad der var tilfældet i sag C-49/88, Al-Jubail Fertilizer mod Rådet [39], fik den berørte virksomhed i den foreliggende tvist faktisk kendskab til indholdet af de omhandlede skrivelser fra PEM af 5., 11. og 19. august 1993, hvis eksistens og indhold var virksomheden bekendt, som det er anført i den appellerede doms præmis 139.

95. Hvad endelig angår den manglende tilsendelse af et ikke-fortroligt sammendrag, jf. grundforordningens artikel 8, af PEM's skrivelse til Kommissionen af 5. august 1993, som IPS endelig fik kendskab til den 21. maj 1994 efter vedtagelsen af Kommissionens midlertidige forordning [40], mener jeg ikke, at denne undladelse fra Kommissionens side kan anses for at have tilsidesat IPS' ret til kontradiktion, eftersom PEM havde tilstillet IPS en kopi af det pågældende dokument allerede fem måneder, før Rådet udstedte den omtvistede forordning af 19. oktober 1994. Dette tidsrum var langt nok til, at IPS effektivt kunne forsvare sine interesser [41].

96. Derfor skal også det andet anbringende forkastes i sin helhed.

VIII — Sagens omkostninger

97. Domstolens procesreglement bestemmer i artikel 69, stk. 2, som i henhold til artikel 118 også finder anvendelse på appelsager, at den tabende part betaler sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. I samme artikels stk. 3, første afsnit, hedder det, at Domstolen kan fordele sagens omkostninger eller bestemme, at hver part skal bære sine egne omkostninger, hvis hver af parterne henholdsvis taber eller vinder på et eller flere punkter, eller hvor der foreligger ganske særlige grunde.

39 — Nævnt i fodnote 35.

40 — Den midlertidige forordning nr. 892/94 blev vedtaget den 21.4.1994.

41 — Jeg skal i denne sammenhæng minde om, at Retten med sin dom af 18.12.1997, forenede sager T-159/94 og T-160/94, Ajinomoto og NutraSweet mod Rådet, Sml. II, s. 2461, har fastslået (præmis 87), at for så vidt en mangel ved den procedure, der har ført til udstedelsen af den pågældende forordning om indførelse af midlertidig told, er blevet afhjulpet under den procedure, der har ført til udstedelsen af forordningen om indførelse af endelig told, medfører det forhold, at forordningen om indførelse af midlertidig told har været retsstridig, ikke, at det samme er tilfældet med forordningen om indførelse af endelig told. Det er kun, såfremt manglen ikke er blevet afhjulpet, eller forordningen om indførelse af endelig told henviser til forordningen om indførelse af midlertidig told, at det forhold, at sidstnævnte forordning har været retsstridig, medfører, at forordningen om indførelse af endelig told er retsstridig. Dommen er imidlertid blevet appelleret, og appelsagerne verserer for Domstolen (sag C-76/98 P, Ajinomoto mod Rådet, og sag C-77/98 P, NutraSweet mod Rådet, EFT 1998 C 166, henholdsvis s. 5 og 6).

98. Retten til appel tilkommer i almindelighed den part, der har lidt skade ved den anfægtede afgørelse, og det anses som regel for at være den tabende part, der lider en sådan skade, dvs. den part, hvis påstand om opnåelse af retlig beskyttelse er blevet helt eller delvist forkastet, eller når en lignende påstand fra modparten er blevet taget helt eller delvist til følge. Undtagelsesvis kan også den vindende part have retlig interesse i at appellere, når der er mulighed for, at sagen kunne være vundet med færre omkostninger. Dette er tilfældet, når afgørelsen indeholder et punkt, der skader vedkommende når f.eks. en af to påstande i sagsøgerens stævning eller i appellantens appelskrift er blevet forkastet.

99. I den foreliggende sag foreslås det, at den af IPS iværksatte appel forkastes i sin helhed, og derfor skal IPS pålægges at betale Rådets omkostninger, da Rådet har nedlagt påstand herom.

100. Med hensyn til Kommissionen foreslås det, at dennes påstand om kontraappel af den appellerede dom forkastes, selv om dens subsidiære påstand om, at Domstolen forkaster IPS' appel, tages til følge. Derfor skal Kommissionen bære sine egne omkostninger.

101. Endelig skal chambre syndicale og PEM bære deres egne omkostninger, eftersom deres respektive dokumenter, som forklaret ovenfor, er formelt ugyldige.

IX — Forslag til afgørelse

102. I betragtning af ovenstående foreslår jeg Domstolen følgende:

— Industrie des poudres sphériques' (IPS) appel forkastes.

— Kommissionens kontraappel forkastes.

— IPS betaler sine egne og Rådets sagsomkostninger.

— Kommissionen bærer sine egne omkostninger.

— Chambre syndicale de l'électrométallurgie et de l'électrochimie og Péchiney électrométallurgie bærer deres egne omkostninger.